

AB VETERİNER HEKİM PLATFORMU BASIN AÇIKLAMASI

“21 MAYIS DÜNYA SÜT GÜNÜ”

SÜT ARAÇ, SAĞLIK AMAÇ

Süt, insanoğlunun 5000 yıldır tanıdığı mucize bir besindir. İçerdiği, protein, mineral maddeler ve vitaminler yaşamın ayrılmaz parçalarıdır. Ne yazık ki, böylesine önemli bir besin kaynağı ülkemiz insanının yaşamında hak ettiği seviyeye ulaşamamıştır. Son derece zahmetli bir üretimle elde edilen süt için, özellikle eğitim eksikliği nedeni ile toplumumuzda doğru, güvenilir üretim teknolojilerinin kullanılması ve tüketim alışkanlığı yaratılamamıştır. Gelişmiş ülkelerde üretilen sütün %90'ı modern tesislerde üretilirken, bu oran ülkemizde %18'ler seviyesinde kalmaktadır. Ülkemizde sokak satıcılarından süt alma alışkanlığı ise hala giderilememiştir. Oysa sütün modern tesislerde işlenmesinin en önemli yönü, hastalıklardan arı ürün elde edilmesinin yanı sıra, sütteki ilaç kalıntılarının da kontrol altında tutulmasıdır.

Bilim insanları süt hakkında her geçen gün yeni bir bilgiye ulaşırken, Dünya Süt Gününde klasik olarak süt hakkında belirtilen hususlardan farklı birkaç nokta ile süte dünyada ve ülkemizde nasıl bakıldığına ilişkin kısa bilgi sunmak istiyoruz:

Fonksiyonel gıda terimi son yıllarda sıkça kullanılmakta ve besin değerinin yanı sıra sağlık üzerine olumlu etkileri olan gıdaları tanımlamaktadır. Süt bu tanımla, tam anlamıyla fonksiyonel gıda özelliği göstermekle birlikte, süttten elde edilen özel ürünler de tüm dünyada yaygın bir şekilde fonksiyonel gıda nitelikleri dolayısı ile kullanılmaya başlamıştır.

Süt yağında bulunan CLA'nın yani “iyi yağın” insan sağlığı üzerine çok olumlu etkilerinin olduğunu son yapılan araştırmalar ortaya koymuştur. CLA'nın kanser hücrelerinin gelişimini yavaşlatmak, kalp hastalıkları riskini azaltmak ve bağışıklık sistemini desteklemek gibi dikkate değer özelliklerinin olduğunu, bunun yanı sıra sütün, sütçü hayvanların doğal beslenmesi ile arttırılabilen, ayrıca başka yöntemlerle de zenginleştirilebilen omega 3 yağ asitleri vasıtası ile kalp sağlığı ve kan kolesterol seviyesini düşürmek gibi çok avantajlı bir fonksiyonel gıda niteliğine sahiptir. Sütte ayrıca, insan beyninde üretilen, uyku düzeni, iskelet kaslarında gevşeme ve rahatlama niteliklerine ilaveten vücut saatinin ayarlanması üzerine etkileri bulunan melatonin hormonunu da bulunmaktadır. Çok değerli bir fonksiyonel gıda olan süt tüketimi 2005 yılında kişi başına Türkiye’de 110 litre, AB’de 300 lt, ABD’de 250 lt, Rusya’da 200 lt dolayında gerçekleşmiştir.

Dünya’da süt talebi yıllık ortalama %3 artarken, pazara süt arzı %2 civarında artış göstermekte ve sonuçta dünya süt pazarında süt açığı her yıl artış göstermektedir. 2000-2005 yılları arasında toplam süt üretiminde; Türkiye % 9'luk bir artış sağlarken, süt ve süt

ürünleri pazarında çok emin adımlarla ilerlemekte olan Çin aynı dönemde % 184'lük, Mısır % 41'lik bir artış sağlamışlardır. Besleme girdilerindeki süratli artışta; maalesef hayvan üreticimizi zor durumda bıraktığı gibi, ekonomik sıkıntı içindeki üreticinin hayvanlarını gerektiği gibi bakıp besleyememesine neden olmaktadır. Ülkemizde daha önceleri 1 kg. süt ile 3 kg. yem alabilen üretici, bugün 1 kg. süt ile 1 kg. yemi zor alabilmektedir. Süt işleme ünitelerinin küçük kapasitelerle ve teknolojiden uzak çalışmaları, sütün üreticiden toplanamama sorununu da beraberinde getirmekte ve işleme maliyetlerini artırmaktadır.

Tarım ve Köy İşleri Bakanı meslektaşımız Sayın Dr. Mehdi EKER, ülkemizin hayvancılık sektörüne yönelik perspektifini açıklarken 2006 yılı itibarı ile 11 milyon ton civarında gerçekleşen süt üretimimizin, gelecek 10 yılda 25 milyon ton seviyesine çıkarılacağını öngörmektedir. AB'ne girme için müzakereleri çeşitli başlıklarda sürdürmekte olan Türkiye Cumhuriyeti'nin, Avrupa Birliği'nin üye ülkelere ortak tarım politikası çerçevesinde, süt üretiminde kota uygulamasını 2015 yılına kadar uzatmış olduğu ve üye ülkelerin süt üretimine sınırlama getirdiği gerçeğini de göz önüne alınca Sayın Bakanımızın ya gerçekleri görmek istemediğini, ya da hayal dünyasında yaşadığını net bir şekilde görmekteyiz. Ayrıca, ülkemizde gelecekte üretimi öngörülen sütün kalite nitelikleri ve hijyen sorununa hiç değinmiyoruz bile...

Hayal kurmak iyidir, ancak Türkiye'yi yönetenlerin; hayvancılık ve hayvansal kökenli gıda maddelerinin üretiminde karşı karşıya bulunduğu sorunların çözümü için, gerçek hayvancılık politikalarına ve hayvancılığımızın en büyük sorunu olan bulaşıcı hastalıklar, yetiştiricilerin eğitimsizliği, kayıt dışı ve kontrolsüz üretim, kaçak hayvan hareketleri, yetersiz hijyen uygulamaları, zoonotik (hayvanlardan insanlara geçen hastalıklar) enfeksiyonlar, sürü sağlığı gibi insanlarımızı doğrudan ilgilendiren sorunların çözümü noktasında, kısıtlı imkanlarla ve zor şartlarda mücadele veren Veteriner Hekimlerin sesine artık kulak vermesi gerekmektedir. 20/05/2007

AVRUPA BİRLİĞİ VETERİNER HEKİM PLATFORMU

www.abveteriner.org

Platform kurumsal üyeleri:

Ankara-Giresun-İstanbul-İzmir-Mersin-Afyonkarahisar-Antalya-Gaziantep-Hatay-Adana-Amasya-Kayseri-Elazığ-Trabzon-Bursa-Kastamonu-Trakya ve Aksaray Bölge Veteriner Hekim Odaları

Veteriner Gıda Hijyenistleri Derneği -Veteriner Hekimler Derneği - Veteriner Dahiliyeciler Derneği - Hayvan Hakları İçin Veteriner Hekimler Derneği -Veteriner Halk Sağlığı ve Toplumsal Çalışmalar Derneği